

Huvudman

Broskolan AB
Organisationsnummer: 556709-1391
david.johansson@broskolan.se

Beslut

Datum 2024-06-27
Dnr 2024:3733
Sida **1 (22)**

Rättelse av beslut enligt 36 § förvaltningslagen
(2017:900) den 17 september 2024

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Broskolan Ö-viks Kristna skola i Örnsköldsviks kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Broskolan AB att senast den **fredag den 10 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande konfessionella inslag, betygssättning, åtgärder vid kränkande behandling och att elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Broskolan AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Broskolan AB ska vidta följande åtgärder

Konfessionella inslag

1. Se till att de konfessionella inslagen avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen (1 kap. 7 b § skollagen).
2. Se till att elever som inte vill delta i ett konfessionellt inslag ges möjlighet att helt utebli från det konfessionella inslaget (1 kap. 7 b § skollagen).
3. Se till att vårdnadshavare och elever är införstådda med att deltagandet i konfessionella inslag alltid är frivilligt. I detta ingår att skriftlig information ges till vårdnadshavare samt även till mellan- och högstadiееlever. Informationen ska innehålla följande information:
 - a. uppgifter om vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma,

- b. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som alternativ, och
- c. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. (1 kap. 7 c, d §§ skollagen)

Betygssättning

- 4. Se till att betyg sätts i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § skollagen). Huvudmannen ska inkomma med den signerade betygskatalogen vårterminen 2024 och höstterminen 2024 i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 10 januari 2025.
- 5. Se till att beslut om betyg, när undervisningen bedrivs av en eller flera lärare som inte är legitimerade, fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn. Det ovan sagda gäller inte om kompletterande bestämmelser i skolförordningen är tillämpliga. (3 kap. 16 § skollagen och 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen [2011:185])
- 6. Se till att betygskatalogen innehåller Statistiska centralbyråns skolenhetskod, skolform, namn på huvudman och den kommun där skolenheten är belägen och namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg. Till redovisningen ska en kopia av betygskatalogen för vårterminen och höstterminen 2024 bifogas samt en förteckning av undervisande lärare vid betygstillfället. Förteckningen ska innehålla vilka behörigheter lärarna har och om de innehar lärarlegitimation. (8 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog [2011:123].)
- 7. Se till att alla beslut om betyg dokumenteras i en betygskatalog i enlighet med författningarnas krav. Det innebär att den eller de lärare som har beslutat om ett betyg ska datera uppgiften om betyg i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. (6 kap. 10 § skolförordningen och 7 § Skolverkets föreskrifter om betygskatalog.)

Åtgärder vid kränkande behandling

- 8. Se till att lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. (6 kap. 10 § skollagen) Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden den 15 augusti 2024–10 januari 2025.

Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den ~~18 november 2024~~ 10 januari 2025.

Elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare

9. Se till att undervisningen i ämnena bild i årskurs 3–5, slöjd i årskurs 3–9, idrott och hälsa i årskurs 1–7, musik i årskurs 1–9 samt fysik, kemi och teknik i årskurs 8–9 bedrivs av legitimerade och behöriga lärare om lärarna inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. Huvudmannen ska inkomma med annonser från samtliga rekryteringsförsök som genomförts under perioden 12 augusti–20 december 2024. För det fall huvudmannen avser att för undervisningen använda lärare utan legitimation och/eller rätt behörighet, inkom med en motivering till varför aktuella lärare är lämpliga att bedriva undervisningen och i så stor utsträckning som möjligt har en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Inkom även med underlag som styrker deras erfarenhet och utbildningsbakgrund. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Broskolan AB en anmärkning avseende brister rörande plan mot kränkande behandling. Broskolan AB ska senast **fredag den 10 januari 2025** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 3 skollagen från att ingripa mot Broskolan AB avseende brister rörande saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i den del det avser kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr. 2024:3733) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har vårterminen 2024 inlett en tillsyn av Broskolan Ö-viks kristna skola i Örnsköldsviks kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Broskolan Ö-viks Kristna skola följer gällande bestämmelser om konfessionella inslag, betygssättning, sexualitet, samtycke och relationer, åtgärder vid kränkande behandling, plan mot kränkande behandling samt om undervisningen är saklig, allsidig och vilar på vetenskaplig grund.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 6 maj 2024 och 14 maj 2024. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. betygskatalogen för årskurs 6–9 för vårterminen och höstterminen 2023, huvudmannens beslutade timplan, de anmälningar av kränkande behandling som inkommit till rektorn under läsåret 2023–2024, plan mot kränkande behandling, lektionsplaneringar och presentationer i skolans val kristendom och NO, systematiskt kvalitetsarbete, lärarlegitimationer, anställningsavtal för undervisande lärare och elevhälsan, fakturor för köp av elevhälsotjänster, lektionsupplägg som skolan använder sig av från föreningen för Kristen bildning i Norrland, skolans skriftliga information om konfessionella inslag samt en sammanställning av elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Konfessionella inslag i utbildningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat Broskolan Ö-viks Kristna skolas skriftliga information till vårdnadshavarna om konfessionella inslag i utbildningen. Av informationen framgår att det på skolan i huvudsak förekommer konfessionella inslag i form av bön eller högläsning ur andaktsbok under morgonsamlingen innan den första lektionen för dagen, i form av bön eller lovsång i samband med lunchen samt schemalagt en timme en gång per vecka för förskoleklass till och med årskurs 6 och en gång i månaden för årskurs 7–9. Den schemalagda timmen benämns som chapel. En pastor, präst eller annan talare leder chapel som kan innehålla konfessionella inslag. Utöver det kan det förekomma enstaka inslag av sång, tal eller bön vid utflykter och skolavslutningar. Av informationen framgår att det är frivilligt för eleverna att delta vid de konfessionella inslagen. Elever, lärare och rektorn bekräftar vid intervjuer att det vid tidpunkten för Skolinspektionens skolbesök enbart är vid dessa tillfällen som det förekommer konfessionella inslag på skolan.

Vid besöket på skolan intervjuades elever från årskurserna 3–9. Av intervjuerna framkom att enbart elever från en av årskurserna uppfattat den schemalagda tiden för chapel som frivillig. Av de intervjuade eleverna fanns högstadiееlever som sa att de inte önskade delta vid chapel men som uppfattat det som att de måste gå dit. Om de hade möjlighet skulle eleverna välja att göra en annan aktivitet istället. Vidare fanns elever som uppfattat att chapel var en del av skolplikten och att de kommer att få frånvaro om de inte deltar. Lärare och rektorn uppgav vid intervjuer att det är frivilligt att delta vid chapel och att skolan anordnar en annan aktivitet för eleven om eleven så önskar. Eleven kan då till exempel få ägna sig åt en skoluppgift eller förbereda sig inför ett prov. Detta är dock inget som eleverna informeras om vid varje tillfälle som eleverna har chapel schemalagt utan informationen sker i huvudsak skriftligen till elevernas vårdnadshavare i samband med läsårsstart.

Av observationer samt intervjuer med elever, lärare och rektorn framkommer att morgonsamlingen, som innehåller konfessionella inslag, är obligatoriskt för eleverna att delta vid. Elever som inte har anmält frånvaro av vårdnadshavare under morgonsamlingen får ogiltig frånvaro. Under morgonsamlingen går läraren även igenom annan information med eleverna till exempel om kommande prov, dagsschemat och veckan samt om det sker schemabrytande aktiviteter. Morgonsamlingen är en del av den första lektionen för dagen och inleder lektionen. Morgonsamlingen står inte med som avskild aktivitet i klassernas scheman. Efter bönen eller

högläsningen påbörjar läraren direkt lektionen i det aktuella ämnet. Elever, lärare och rektorn uppger vid intervjuer att det är frivilligt för eleverna att delta i bönen eller lyssna på högläsningen ur andaktsboken men att de inte får störa andra elever som vill be. Bara i någon enstaka klass får eleverna lämna rummet om de så önskar och sätta sig i ett grupprum som läraren har att tillgå. I huvudsak får eleverna välja att sitta passiva under bönen eller att inte lyssna under högläsningen. Rektorn uppger i intervju att det finns hörselkåpor att tillgå. Elever och lärare uppger vid intervjuer att eleverna återkommande informeras muntligen under morgonsamlingen om att det är frivilligt för dem att delta i bönen eller att lyssna på högläsningen.

Huvudmannen uppger i de skriftliga synpunkter på tjänsteanteckningen som inkom till Skolinspektionen den 5 juni 2024 att vårdnadshavare informerats skriftligen om frivilligheten i de konfessionella inslagen i augusti 2023. Klasserna gavs samma information under första veckan av höstterminen 2023.

Av skriftligt yttrande från huvudmannen framgår att huvudmannen har gjort en utredning för att ta reda på bakgrunden till de svar som getts av elever under Skolinspektionens gruppintervjuer med elever i årskurs 5 och 6. Huvudmannen har via utredningen tagit reda på vilken elev som uppgett vad under intervjun.

Rättslig reglering

Av skollagen framgår att om en huvudman för en fristående skola har fått godkännande att bedriva utbildningen med konfessionell inriktning, får andra aktiviteter i utbildningen än undervisningen ha en sådan inriktning, med vissa i skollagen angivna begränsningar. (1 kap. 7 a § skollagen)

Med konfessionella inslag avses bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion och som initieras och genomförs av huvudmannen eller på dennes uppdrag. (1 kap. 3 § skollagen)

Deltagandet i konfessionella inslag ska alltid vara frivilligt. Huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och barn eller elever är införstådda med detta.

Ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Om det i undantagsfall inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, får det konfessionella inslaget ingå i aktiviteten. Om ett barn eller en elev inte vill delta i en aktivitet där ett konfessionellt inslag ingår ska barnet eller eleven erbjudas att ta del i en likvärdig aktivitet som inte innehåller sådana inslag. (1 kap. 7 b § skollagen)

Vid fristående skolor och fristående fritidshem med konfessionell inriktning får konfessionella inslag endast förekomma vid sådana tillfällen som

huvudmannen skriftligen har informerat om. Sådan information ska lämnas till barnets vårdnadshavare, och i mellanstadiet och i högstadiet, även till eleven. (1 kap. 7 c § skollagen)

Information enligt 7 c § ska innehålla uppgifter om

1. vilka konfessionella inslag som kan förekomma och när de kan förekomma,
2. vilken likvärdig aktivitet utan konfessionella inslag som erbjuds som ett alternativ till en aktivitet där sådana inslag ingår, och
3. en påminnelse om att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt. (1 kap. 7 d § skollagen)

Av förarbetena till ovannämnda bestämmelser i skollagen (prop. 2021/22:157, sid 109) framgår att formuleringen ”bekännande eller förkunnande inslag som tillhör en viss religion” avser religionsutövande som ligger nära religionsfrihetens kärna enligt regeringsformen. Inslag som omfattas är till exempel trosbekännelse, bön och predikan. Betydelsefullt kan också vara i vilket sammanhang en handling sker. Även sjungande av religiösa sånger eller recitation av religiösa texter kan innebära bekännande eller förkunnande beroende på ordalydelsen och omständligheterna när detta utförs.

Av förarbetena (sid 51 och 114–115) framgår vidare att huvudmannen ska försäkra sig om att vårdnadshavare och elever är införstådda med att deltagande i konfessionella inslag är frivilligt och att detta till exempel kan innebära att muntliga förtydliganden kan behöva göras inför enskilda konfessionella moment, så att det inte i den praktiska situationen framstår som att det inte finns någon valfrihet. För att kravet på frivillighet ska kunna uppfyllas bör eleven alltid ha rätt att utebli från det konfessionella inslaget. Av förarbetena (sid 115) framgår vidare att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Ett exempel är att en bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Huvudmannen kan istället skilja mellan en morgonstund med ett konfessionellt inslag, till exempel bön, som det är frivilligt att delta i, och en därefter följande morgonsamling utan konfessionella inslag som syftar till att lämna information om dagens verksamhet. Det är viktigt att frivilligheten blir reell och att huvudmannen säkerställer att de elever som väljer att avstå från ett konfessionellt inslag inte exkluderas från gemenskapen eller på andra sätt drabbas av negativa konsekvenser. (2021/22:157)

Barnets inställning ska så långt det är möjligt klarläggas. Barn ska ha möjlighet att fritt uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör honom eller henne. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad. (1 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det på Broskolan Ö-viks Kristna skola förekommer konfessionella inslag där det inte är frivilligt för eleverna att delta. Vidare bedömer Skolinspektionen att kravet på att konfessionella inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen inte är uppfyllt på Broskolan Ö-viks Kristna skola.

Av utredningen framgår att huvudmannen inte säkerställt att eleverna är införstådda med att de konfessionella inslagen i utbildningen är frivilliga avseende deltagandet vid chapel. Detta då majoriteten av de intervjuade eleverna uppfattat den schemalagda tiden vid chapel som obligatorisk att delta vid. Informationen om skolans konfessionella inslag har sänts till elevernas vårdnadshavare. Barns åsikter ska med stigande ålder och utveckling tillmätas betydelse. Utöver skriftlig information till vårdnadshavare ska även mellan- och högstadiel elever ges skriftlig information om konfessionella inslag.

Av utredningen framgår vidare att det är obligatoriskt att närvara vid morgonsamlingen där konfessionella inslag ingår. Eleverna ges frånvaro om de inte deltar vid samlingen. Under samlingen ges också annan information om undervisningen som kan vara av vikt för eleverna så som om det skett förändringar schemamässigt under dagen och om kommande prov. Av förarbetena till skollagen framgår bland annat att bön inte ska ingå som ett moment i en morgonsamling där information om dagens aktiviteter ska lämnas. Det är således en brist att morgonsamlingen innehåller både konfessionella inslag och annan information om utbildningen och undervisningen. Vidare är det även en brist att eleverna inte kan välja att lämna rummet på morgonsamlingen. Det är inte tillräckligt att eleverna väljer att inte delta i bönen som pågår i rummet eller att inte lyssna på andaktsboken för att huvudmannen ska uppnå kravet på frivillighet. Av förarbeten till skollagen framgår att det är viktigt att friheten när det gäller deltagande i konfessionella inslag är reell. Skolinspektionen anser inte att det är möjligt för en elev att välja att inte lyssna på de konfessionella inslagen som förmedlas genom högläsning.

Av skollagen framgår att ett konfessionellt inslag ska avgränsas från andra aktiviteter i utbildningen. Det är endast om det inte är möjligt att avgränsa ett konfessionellt inslag från en annan aktivitet i utbildningen utan att syftet med aktiviteten går förlorat, som undantag får göras för detta. Det har inte framkommit något som talar för att det inte skulle vara möjligt att avgränsa de konfessionella inslagen som förekommer under morgonsamlingar vid Broskolan Ö-viks Kristna skola från övriga inslag under morgonsamlingar, utan att syftet med dessa går förlorat. En sådan undantagssituation som skulle tillåta avsteg från kravet att konfessionella inslag ska avgränsas från övriga aktiviteter i utbildningen, föreligger därför inte.

Huvudmannen har efter Skolinspektionens besök genomfört en utredning i syfte att ta reda på vilken elev som uppgett vad under intervjuer. Intervjuer är en viktig del i Skolinspektionens tillsynsuppdrag och elever och personal ska kunna känna sig trygga med att lämna uppgifter till myndigheten, anonymt, utan att behöva känna oro för eventuella repressalier efteråt. Skolinspektionen vill i detta hänseende framhålla att det är ett olämpligt förfarande av huvudmannen att intervjua eleverna om vad de sagt till Skolinspektionen under tillsynsbesöket. Genom att efterforska på det sätt som huvudmannen har gjort undergrävs detta förtroende elever ska kunna känna för Skolinspektionen och därmed, i längden, möjligheten för Skolinspektion att genomföra sitt tillsynsuppdrag.

Betygssättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket granskat skolans betygskataloger för vårterminen 2023 och höstterminen 2023. Betygskatalogen förs på papper, en sida för respektive ämne och klass. Av betygskatalogerna framgår elevens namn, årskurs, ämne och betyg. Vidare framgår även uppgift om skolans namn och lägeskommun. Uppgift om skolans skolenhetskod saknas i samtliga granskade betygskataloger. Längst ned på sidan återfinns en rad med ett namn där betygssättande lärare ska skriva under. Av betygskatalogen för höstterminen 2023 framgår att betygen vid tidpunkten för Skolinspektionens skolbesök ännu inte signerats av betygssättande lärare. Rektorn uppger vid intervjun att betygskatalogen för höstterminen 2023 ska signeras till sommaren 2024. Skolans rutin för signering av höstterminens betygskatalog är egentligen att betyget signeras av betygssättande lärare genom en fysisk signatur vid en studiedag i januari, men i år hann inte rektorn skriva ut betygskatalogen i tid. Av betygskatalogen för vårterminen 2023 framgår att betyget i engelska för årskurs 9 inte har signerats av betygssättande lärare samt att eleverna i årskurs 9 getts undervisning i historia under höstterminen 2022 men att betyget i ämnet sattes först i juni 2023. Huvudmannen uppger i de skriftliga synpunkterna på tjänsteanteckningen att huvudmannen och rektorn är medvetna om att betyget ska signeras av båda lärarna om undervisningen bedrivs av en lärare som saknar lärarlegitimation och betyget sätts tillsammans med en lärare som har lärarlegitimation. Samt av samtliga undervisande lärare om undervisningen bedrivs av fler än en lärare. Detta har under maj månad 2024 påbörjats och i juni kommer såväl betygskatalogen för höstterminen 2023 och vårterminen 2024 vara signerade korrekt.

Av betygskatalogen för såväl vårterminen 2023 som höstterminen 2023 framgår att betyget inte i något ämne och klass signerats (avser betygskatalogen för vårterminen 2023) eller är tänkt att signerats (avser betygs-

katalogen för höstterminen 2023) av två lärare. Skolinspektionen har i ärendet tagit del av och granskat en förteckning över den personal som undervisar eleverna på skolan. Av förteckningen framgår vilka lärare som har lärarlegitimation samt vilka klasser och ämnen som läraren undervisar i. Skolinspektionen har även tagit del av lärarlegitimationer för de legitimerade lärare som undervisar på skolan. Lärare som saknar lärarlegitimation bedriver undervisning i ämnena biologi, fysik, teknik och kemi i årskurserna 7–9, moderna språk (spanska) i årskurserna 6–9, hem- och konsumentkunskap i årskurserna 6, 8 och 9, idrott och hälsa i årskurserna 6–7, slöjd i årskurs 6–9 samt matematik i årskurserna 8–9. Betygen i dessa ämnen är signerade eller är tänkt att signeras av en lärare som har lärarlegitimation men den undervisande lärarens signatur saknas.

Av betygskatalogen vårterminen 2023 framgår vidare att betyget i svenska har ändrats eller rättats för en elev i årskurs 9. Elevens ursprungliga betyg F är överkryssat i betygskatalogen och efter det gamla betyget anges det nya betyget E. I fältet för anmärkningar bakom det nya betyget står datumet då det nya betyget sattes och ordet lovskola. Det framgår inte om det skett en ändring eller rättning av betyget och vem som satt det nya betyget.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar (3 kap. 14 § skollagen).

Betyg ska sättas i grundskolans ämnen i slutet av varje termin från och med årskurs 6 i de ämnen som eleven har fått undervisning i under terminen (10 kap. 15 § skollagen).

Som betyg ska någon av beteckningarna A, B, C, D, E eller F användas. Om det saknas underlag för bedömning av en elevs kunskaper i ett ämne på grund av elevens frånvaro, ska betyg inte sättas i ämnet (10 kap. 17 och 18 §§ skollagen).

Betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisningen vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslutet fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte enas ska betyget beslutas av den legitimerade läraren under förutsättning att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn (3 kap. 16 § skollagen).

I 6 kap. 3–6 §§ skolförordningen finns kompletterande bestämmelser om vem som ska besluta om betyg. Beslut om betyg ska dokumenteras i en betygskatalog. Rektorn ansvarar för att betygskatalogen förs (6 kap. 10 § skolförordningen).

Enligt Skolverkets föreskrifter om betygskatalog ska betygskatalogen utformas så att den skyddas mot förlust och olovlig ändring samt så att dokumentets äkthet över tiden kan säkerställas (3 §). Skolenheten ska ha rutiner för att säkerställa att samtliga beslut om betyg i betygskatalogen har fattats av den eller de som enligt 3 kap. 16 § skollagen ska besluta om betyg (4 §). Betygskatalogen ska föras löpande. Betygskatalogen får föras på papper eller elektroniskt (5 §). Beslut om betyg ska föras in i betygskatalogen dels i slutet av varje termin då betyg ska beslutas, dels i anslutning till att ett ämne har avslutats (6 §). Den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgiften i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Om betygskatalogen förs elektroniskt får uppgiften i stället skrivas under elektroniskt (7 §). En betygskatalog ska innehålla Statistiska centralbyråns skolenhetskod, skolform, namn på huvudman, skolenhet och den kommun där skolenheten är belägen, namn på eleven och elevens personnummer eller motsvarande, namn och titel på den eller de som har beslutat om betyg och namn på klass eller motsvarande (8 §). En betygskatalog i grundskolan ska innehålla ämnets namn och elevens betyg i respektive ämne (9 §).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i Broskolan Ö-viks Kristna skolas arbete med beslut om betyg och betygskatalog.

Av utredningen framgår att betygskatalogen för höstterminen 2023 ännu inte hade signerats i maj 2024. Därtill framgår också att samtliga betyg från vårterminen 2023 inte heller hade signerats i maj 2024. Då betyg enligt bestämmelserna i skollagen ska sättas i slutet av varje termin är det en brist att betyget signeras först i slutet av nästkommande termin. Signering av betyg behöver ske vid den tidpunkt som betyget sätts.

Vidare framgår av utredningen att lärare som saknar lärarlegitimation men som ensam bedrivit undervisningen för en klass i ett ämne inte signerar betyget tillsammans med den medbedömande legitimerade läraren. Enligt skollagen får en lärare som saknar lärarlegitimation inte sätta betyg självständigt utan ska göra det tillsammans med en legitimerad lärare. Båda lärarna ska signera i betygskatalogen. Att inte både den undervisande läraren och den legitimerade läraren signerat betyget tillsammans är således en brist. Den legitimerade läraren får enbart ensam sätta betyget om läraren är behörig att undervisa i ämnet och den undervisande läraren som saknar legitimation och den legitimerade läraren är oeniga om vilket betyg eleven har. Av utredningen framgår att detta inte är skälet till att enbart en lärare signerar betygen i betygskatalogen när undervisningen bedrivs av en lärare som saknar legitimation.

Av utredningen framgår även att det genomförts ändringar i betygskatalogen för vårterminen 2023 som inte lever upp till författningarnas krav på hur sådana ska anges i betygskatalogen. Det framgår inte om det är en ändring eller rättelse som genomförts eller vem som har genomfört ändringen.

Skolinspektionen bedömer även att inte varje betyg har en signatur i betygskatalogen för vårterminen 2023. Av Skolverkets föreskrifter om betygskatalog framgår att den eller de som beslutar om ett betyg ska datera uppgifter i betygskatalogen och förse uppgiften med sin egenhändiga signatur. Då varje betyg är ett beslut är det en brist att det inte vid varje elevs betyg finns en signatur med datering.

Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att betygssättning är en myndighetsutövning och rektorn har ett särskilt ansvar att säkerställa att betygssättning sker i enlighet med författningarnas krav.

Åtgärder vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Elever, lärare, kurator och rektorn uppger vid intervjuer att det händer att det sker kränkningar mellan elever på skolan.

Vid intervju med elever framkommer att två elever på skolan vid upprepade tillfällen under det senaste året utsatts för kränkande behandling av andra elever. Läraren bekräftar i intervju att en av eleverna vid ett tillfälle berättat om att hen utsatts för kränkande behandling av andra elever. Elevens klasslärare agerade då genom att ha samtal med de elever som utsatt eleverna för kränkningen varvid kränkningen upphörde. Skolans kurator samt rektorn uppger vid intervjun att de inte har kännedom om kränkningen då klassläraren inte lämnat en anmälan om kränkande behandling utifrån händelsen till rektorn. Rektorn uppger vid intervjun att han efter Skolinspektionens intervjuer upprättat en anmälan om kränkande behandling och startat en utredning.

Skolinspektionen har vid skolbesöket granskat de anmälningar av kränkande behandling som inkommit till rektorn från skolpersonal under läsåret 2023–2024. De är totalt 21 till antalet. Anmälningar finns av såväl fysiska som verbala kränkningar. Samtliga anmälningar av kränkande behandling är utredda och åtgärder har vidtagits för att kränkningarna ska upphöra.

Rättslig reglering

Alla som arbetar i skolan motverkar kränkande behandling av elever genom att agera då en elev utsätts för kränkande behandling. (1 kap. 5 § skollagen,

5 kap. 6 § skollagen, Lgr22, Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet 2.1 Normer och värden)

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Broskolan Ö-viks Kristna skola brister i sitt arbete mot kränkande behandling. Av utredningen framgår att personal inte alltid anmäler till rektorn då de får kännedom om att en elev utsätts för kränkande behandling.

Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är eller huruvida incidenten verkligen utgör kränkande behandling innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Vidare behöver en elev inte uttrycka det i termer av att ha blivit kränkt för att personal ska anses ha fått kännedom om elevens upplevelse av utsatthet. En elev kan exempelvis visa det på andra sätt eller uttrycka sig med andra ord och uppgiften kan också komma från annan person, såsom exempelvis elevens vårdnadshavare. Vissa händelser kan även till sin karaktär vara av sådant slag att personal borde ha förstått att eleven har känt sig utsatt exempelvis när personalen har bevittnat en händelse. Rektorns skyldighet att anmäla uppgifter om kränkande behandling till huvudmannen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att utreda uppgifterna. Anmälan till rektorn och huvudmannen ska därför göras skyndsamt. Rektorns anmälningsskyldighet omfattar alla fall av kränkande behandling som rektorn har kännedom om och oavsett hur rektorn fått kännedom om kränkningen.

När uppgifter om kränkande behandling inte anmäls systematiskt medför det att huvudmannen inte kan agera för att säkerställa att en utredning skyndsamt startas. Det är därför viktigt att personal anmäler uppgifter om kränkande behandling till rektorn som sedan i sin tur anmäler uppgifterna vidare till huvudmannen. Om det finns brister i detta avseende får huvudmannen inte en samlad bild av de kränkningar som har skett på skolan. Huvudmannen har då inte någon möjlighet att inom ramen för sitt

systematiska kvalitetsarbete vidta förebyggande åtgärder för att förhindra kränkningar på skolan framöver.

Av utredningen framgår visserligen att rektorn efter Skolinspektionens skolbesök genomfört en utredning av kränkande behandling och anmält kränkningen till huvudmannen. Verksamheten vid Broskolan Ö-viks kristna skola lever dock inte upp till kravet på att kränkningen ska utredas skyndsamt.

Elever ges undervisning av legitimerade och behöriga lärare

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av dokumentstudier samt intervjuer med lärare och rektor framgår att elever under läsåret 2023–2024 getts undervisning av lärare som saknar lärarlegitimation i följande ämnen och årskurser:

- Årskurs 3–9 i skolan val kristendom, vilket är en fördjupning av ämnet religionskunskap
- Årskurs 3–5 i bild
- Årskurs 1–7 i idrott och hälsa
- Årskurs 3–6 i slöjd (trä)
- Årskurs 3–9 i slöjd (textil)
- Årskurs 8–9 i matematik, biologi, fysik, teknik och kemi
- Årskurs 6–9 i moderna språk spanska
- Årskurs 6,8 och 9 i hem- och konsumentkunskap
- Årskurs 1–9 i musik

Av dokumentstudier framgår att det finns lärare på skolan som är behöriga att undervisa i samtliga årskurser i ämnena religionskunskap, bild, idrott och hälsa samt slöjd. Rektorn uppger vid intervjun att anledningen till att dessa inte bedriver undervisning i stället för de lärare som saknar lärarlegitimation är att lärarnas undervisningstid inte räcker till för att täcka alla klassers behov. Lärarna som bedriver undervisning i ämnet biologi i årskurs 8–9 samt spanska och hem- och konsumentkunskap för samtliga årskurser läser VAL (vidareutbildning av lärare) och beräknas ta lärarexamen i juni 2024.

Rektorn uppger vidare vid intervjun att han kommer att bedriva undervisningen i skolans val kristendom för årskurserna 4–9 under läsåret 2024–2025. Rektorn är behörig att undervisa i ämnet religionskunskap i årskurserna 3–9. Rektorn uppger att han har gjort försök att rekrytera behöriga lärare till de ämnen och årskurser där lärare som saknar lärarlegitimation bedriver undervisning. Skolinspektionen har granskat annonserna av de rekryteringsförsök som gjort vårterminen 2023, höstterminen 2023 och vårterminen 2024. Av annonserna framgår att rekryteringsförsök gjorts vid tre tillfällen efter en lärare i matematik för årskurs 8–9. Lärarlegitimation

och lärarexamen uppges i annonserna vara meriterande men anges ej som krav. I en av de tre annonserna uppges det formella utbildningskravet vara eftergymnasial utbildning två år eller längre. Vårterminen 2024 har rekryteringsförsök även gjorts efter en lärare i slöjd (trä och textil) och SO (samhällsorienterande ämnen). Av båda annonserna framgår att det inte är ett krav att vara legitimerad lärare som är behörig i ämnet för att söka tjänsten, men det är en merit.

Huvudmannen uppger i en skriftlig komplettering som inkom till Skolinspektionen den 20 juni 2024 att några rekryteringsförsök för undervisning i ämnena musik samt fysik, teknik och kemi för årskurs 8–9 inte gjorts inför höstterminen 2024. Detta då de lärare som under läsåret 2023–2024 bedrivit undervisningen i de ämnena är tänka att fortsätta undervisa i de klasser och ämnen kommande läsår. De lärarna har läst VAL och har nu blivit behöriga lärare i ämnena hem- och konsumentkunskap samt biologi. Huvudmannen har inte redogjort för att några rekryteringsförsök gjorts efter en behörig lärare i ämnet idrott- och hälsa under vårterminen 2023, höstterminen 2023 och vårterminen 2024.

Rättslig reglering

Endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får som huvudregel bedriva undervisningen (2 kap. 13 § skollagen).

Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven enligt 13 § eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna eller barnen, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande. Enligt bestämmelsens andra stycke får en sådan person bedriva undervisning under högst ett år i sänder. (2 kap. 18 § första stycket skollagen)

Om det saknas en lärare med legitimation och rätt behörighet inom organisationen kan huvudmannen låta en annan lärare bedriva undervisningen, under förutsättning att denna person har tillräcklig kompetens och är lämplig för det. Finns det ingen sådan person inom huvudmannens organisation bör huvudmannen göra ansträngningar för att rekrytera en legitimerad och behörig lärare. Visar det sig sedan saknas sökande med legitimation och rätt behörighet får en annan lärare tillfälligt bedriva undervisningen. (Prop. 2010/11:20 s. 84 f.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Broskolan AB inte uppfyller författningarnas krav vad gäller att bara den som har legitimation och behörighet får bedriva undervisningen om inte någon undantagsregel är uppfylld.

Av utredningen framgår att undervisningen i flera ämnen och årskurser bedrivs av lärare utan lärarlegitimation. Undervisningen bedrivs i vissa ämnen i stor utsträckning av lärare som inte är behöriga för de ämnen de undervisar i. Detta gäller följande ämnen: bild, slöjd, idrott och hälsa, matematik, musik, biologi, fysik, kemi, hem- och konsumentkunskap, moderna språk (spanska), skolans val kristendom och teknik. Huvudmannen har inte genomfört några rekryteringsförsök för att säkerställa att undervisningen bedrivs av behöriga lärare under de senaste två läsåren, förutom i tre ämnen. Gällande de inlämnade annonserna från huvudmannen konstaterar Skolinspektionen även att det i annonserna inte anges som ett krav att den sökande ska ha lärarlegitimation och behörighet att undervisa i ämnet. Annonserna bedöms därmed inte som tillräckliga för att visa på pågående rekryteringsförsök. Skolinspektionen gör bedömningen att Broskolan AB därmed inte uppfyller förutsättningarna för att få tillämpa undantag från krav på behöriga och legitimerade lärare. Skolinspektionen konstaterar att Broskolan AB i flera fall och under en längre tid har använt sig av lärare som är obehöriga och som saknar legitimation i strid med de krav som följer av skollagens bestämmelser om lärare.

Skolinspektionen bedömer i detta avseende att det inte föreligger några brister gällande undervisningen i ämnena skolans val kristendom för årskurserna 4–9, biologi och matematik för årskurserna 8–9, hem- och konsumentkunskap samt moderna språk spanska. Denna bedömning görs mot bakgrund av att huvudmannen antingen har sett till att undervisningen kommer att bedrivas av legitimerade och behöriga lärare eller har gjort rekryteringsförsök för att hitta behöriga lärare för ämnena och årskurserna.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Broskolan AB verksamhet vid Broskolan Ö-viks kristna skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller konfessionella inslag, betygssättning, åtgärder vid kränkande behandling och att elever ges undervisning av behöriga och legitimerade lärare. Det finns därför skäl att förelägga Broskolan AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Plan mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat Broskolan Ö-viks Kristna skolas plan mot kränkande behandling. Planen innehåller en beskrivning av skolans årliga förebyggande och främjande arbete, en handlingsplan för personalen att följa vid kränkande behandling med information om hur personalen ska anmäla till rektor att de har kännedom om att en elev kränkts samt skolans trivselregler. Planen innehåller även en redogörelse för vilka åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året.

Däremot finns det inte någon utvärdering i läsåret 2023–2024 års plan mot kränkande behandling och utvärderingen ligger heller inte som en bilaga till planen på skolans hemsida. Huvudmannen har dock bifogat en separat utvärdering av hur föregående års planerade åtgärder har genomförts, i en skriftlig komplettering till Skolinspektionen.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att plan mot kränkande behandling presenteras för eleverna först när den är färdigställd. Eleverna medverkar visserligen indirekt genom resultatet av elevenkäten men i övrigt finns inga forum där eleverna kan medverka när planen upprättas, följs upp eller ses över.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En sådan plan som avses i 6 kap. 8 § skollagen upprättas, följs upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad. (2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling [2006:1083])

Skolinspektionens bedömning

Utredningen visar att skolans plan mot kränkande behandling saknar en redogörelse av hur föregående års planerade åtgärder mot kränkande

behandling har genomförts. Det framgår även av utredningen att eleverna inte har getts möjlighet att delta vid upprättandet av plan mot kränkande behandling. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen att verksamheten vid skolan inte fullt ut lever upp till författningarnas krav avseende planen mot kränkande behandling.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Broskolan AB:s verksamhet vid Broskolan Ö-viks kristna skola uppfyller inte författningarnas krav vad gäller plan mot kränkande behandling. Utredningen visar att bristen gällande skolans plan mot kränkande behandling är begränsad till enbart vissa delar. I övrigt uppfyller huvudmannen författningarnas krav avseende utformningen av plan mot kränkande behandling. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Broskolan AB en anmärkning.

Avstående från ingripande

Saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Samtliga årskurser på skolan har undervisning inom skolans val kristendom, vilket är en fördjupning av ämnet religionskunskap och ska följa Skolverkets kursplan för ämnet. Undervisningen bedrivs av tre lärare.

Vid intervjuer uppger elever att på skolans val kristendom händer det ofta att elever säger att de inte tror på Gud eller att jorden inte skapades av Gud, men då argumenterar en av de tre lärarna emot big bang och för den kristna skapelseberättelsen. Eleverna får till exempel till svar av läraren att det inte finns någon bättre förklaring till hur jorden skapades än den kristna. Vidare uppger elever som undervisas av läraren att de på lektionen fått lära sig att Adam levde samtidigt som dinosaurierna, att man kommer till helvetet om man inte tror på Gud och att evangelierna skrevs av evangelisterna. Eleverna uppger vidare att läraren på lektionerna lärt dem att jorden är cirka 10 000 år gammal. På frågan om läraren sagt det som att det är så många kristna tror eller att det är fakta svarar eleverna att läraren förmedlar det som att det är fakta.

Läraren i skolans val kristendom uppger vid intervjuer att hen under lektionerna enbart förmedlar fakta och att det inte förekommer konfessionella inslag i undervisningen. Som exempel på fakta som läraren presenterar anger läraren att det var 40 personer på tre kontinenter som under 1600 år skrev bibeln, att evangelisterna skrev evangelierna och att Mose skrev moseböckerna. Läraren uppger vidare att hen presenterar berättelserna ur bibeln (till exempel Adam och Eva och Noa och syndafloden) som att "det är såhär det står i bibeln" och att läraren aldrig tvingar eleverna att tro. Läraren uppger sig inte känna igen elevernas utsagor om att läraren argumenterar emot dem om de säger sig inte tro på Gud eller skapelseberättelsen eller att läraren skulle ha sagt att Adam levde samtidigt som dinosaurierna. Inte heller känner läraren igen att läraren skulle ha sagt att jorden är 10 000 år gammal till eleverna.

Övriga lärare på skolan och rektorn uppger vid intervjuer att elevernas frågor alltid ska bemötas med vetenskapligt grundade svar. Lärarna som undervisar i NO uppger vid intervjuer att evolutionsteorin har en stor och central roll i undervisningen. Det händer att elever ifrågasätter evolutionsteorin och då svarar lärarna att det här är vad vetenskapen säger, detta är vetenskapligt bevisat samt att det är skillnad mellan vetenskap och tro. Det är det vetenskapliga perspektivet som förespråkas på skolan. I skolans val kristendom tas vad som står i de bibliska berättelserna upp enligt kursplanen. Det görs tydligt i undervisningen att alla religioner har sin förklaring till hur allt liv skapats, men det är ingen vetenskaplig förklaring.

I de lektionsplaneringar som Skolinspektionen tagit del av vid skolbesöket anges att årskurs 8 har ett fem veckor långt pass som benämns som "evolutionen vs kreationismen". Rektorn uppger vid intervjun att med kreationism avses skapelseberättelsen i bibeln. Syftet med passet är inte att jämföra evolutionsteorin med kreationism, utan mer att belysa en samhällsdebatt som finns där vissa kristna förespråkare förnekar evolutionsteorin. Perioden går enligt rektorn ut på att förespråka evolutionsteorin som vedertagen kunskap som inte går att ifrågasätta för eleverna. Rektorn uppger att lärarna på skolan generellt inte ska ifrågasätta big bang eller evolutionsteorin för det finns ingen bättre förklaring och att religionsundervisningen ska vila på vetenskaplig grund. Att lärare skulle ifrågasätta evolutionsteorin är inte heller en diskussion som finns på skolan. Rektorn kan dock vid intervjun inte svara på hur han säkerställer att undervisningen vilar på vetenskaplig grund inom skolans val kristendom men att ovan nämnda lärare kommer att sluta sin tidsbegränsade anställning vid skolan vid terminens slut och att rektorn efter det kommer att ta över undervisningen inom skolans val kristendom.

Huvudmannen uppger i de skriftliga synpunkterna på tjänsteanteckningen att eleverna på Broskolan Ö-viks kristna skola undervisas i kristendomsämnet utifrån läroplanens centrala innehåll för ämnet religionskunskap.

Skolan undervisar inte om huruvida Bibelns berättelser hänt eller inte. I skolans uppdrag ingår det att undervisa om de centrala tankegångarna tillhörande de fem världsreligionerna, inte att ta ställning för eller emot. Ingen vetenskapsreferens ska ske i relation till detta. Det handlar om kunskap om religionerna.

Rättslig reglering

Utbildningen ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. (1 kap. 5 § skollagen)

Av förarbetena framgår bland annat följande. De nationella styrdokumenten ger läraren utrymme att välja innehåll och metoder för att nå målen. Detta kräver ett vetenskapligt förhållningssätt i bemärkelsen att kritiskt granska, att pröva och att sätta enskilda faktakunskaper i ett sammanhang. Arbetet i skolan med att välja innehåll och metod och att värdera resultatet ska därför präglas av ett vetenskapligt förhållningssätt och kunskaper som grundar sig på relevant forskning och beprövad erfarenhet. Utbildningen, och de läroplaner och kursplaner som styr den, vilar självklart på forskningsbaserad grund och beprövad erfarenhet. (...) Regeringen förslår formuleringen "vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet". Både utbildningens innehåll och den pedagogik som används omfattas av bestämmelsen. Formuleringen tydliggör också lärares ansvar att bedriva en undervisning som vilar på vetenskaplig grund. (prop. 2009/10:165, s. 223 f.)

I läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22) avsnitt 1 Skolans värdegrund och uppdrag, anges bland annat följande. Undervisningen i skolan ska vara icke-konfessionell. Skolan ska vara öppen för skilda uppfattningar och uppmuntra att de förs fram. Den ska framhålla betydelsen av personliga ställningstaganden och ge möjligheter till sådana. Undervisningen ska vara saklig och allsidig. Alla föräldrar ska med samma förtroende kunna skicka sina barn till skolan, förvissade om att barnen inte blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Alla som verkar i skolan ska hävda de grundläggande värden som anges i skollagen och i denna läroplan och klart ta avstånd från det som strider mot dem.

I kursplanen för ämnet biologi anges att eleverna ska få inblick i naturvetenskapens världsbild med evolutionsteorin som grund och på så sätt kunna utveckla sin förmåga att skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att beskriva och förklara omvärlden.

Även i kursplanerna för fysik och kemi betonas att eleverna genom undervisningen ska kunna utveckla sin förmåga att skilja mellan naturvetenskapliga och andra sätt att beskriva och förklara omvärlden.

Undervisningen i grundskolan får omfatta skolans val. (10 kap. 4 § skollagen)

Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Undervisning i ett ämne inom skolans val ska till sitt innehåll och sin inriktning vara förenlig med kursplanen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. (9 kap. 9 och 11 §§ skolförordningen [2011:185])

Undervisningen som sker inom skolans val i grundskolan i form av fördjupning i bl.a. kristendom måste ske på ett sådant sätt att den fort-farande är icke konfessionell, dvs. den ska vila på vetenskaplig grund och vara saklig och allsidig. Det innebär bl.a. att det i själva undervisningen inte får förekomma några som helst inslag av utövande bekännelsekaraktär. (Prop. 2009/10:165 s. 227)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det föreligger brister i undervisningen vid Broskolan Ö-viks Kristna skola vad gäller kravet på att utbildningen i grundskolan ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet samt läroplanens krav på att undervisningen i grundskolan ska vara saklig. Detta sker inom skolans val kristendom.

Av utredningen framgår att en lärare på skolan inom ramen för sin undervisning inom skolans val kristendom framför argument som kan få eleverna att uppfatta skapelseberättelser och andra bibliska berättelser som står i strid med vetenskapen, som fakta. Läraren ifrågasätter också självklara och grundläggande kunskaper, såsom jordens ålder och big bang.

Skolinspektionen konstaterar att undervisningen inom skolans val kristendom har samma krav på vetenskaplighet som undervisningen i övrigt. Detta innebär att undervisningen inom ämnet ska vila på vetenskaplig grund, men också att undervisningen i religionskunskap inte ska ifrågasätta innehållet i andra ämnen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Broskolan AB verksamhet vid Broskolan Ö-viks Kristna skola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav vad gäller saklig undervisning som vilar på vetenskaplig grund.

Skolinspektionen bedömer att det finns särskilda skäl att avstå från att ingripa. Denna bedömning görs mot bakgrund av att bristen är kopplad till

en lärare på skolan som inte kommer att fortsätta sin anställning efter vårterminen 2024. Det har inte framgått annat än att undervisningen av övriga lärare på skolan uppfyller kravet på saklighet och vetenskaplig grund.

Områden utan konstaterade brister

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever, lärare och rektorn framgår att kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer tas upp i samtliga årskurser och i flera av grundskolans ämnen. Bland annat i NO (naturorienterande ämnen), bild, svenska, engelska och SO (samhällsorienterande ämnen).

Rättslig reglering

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer behandlas återkommande i utbildningen. (Lgr22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.8 Rektorns ansvar)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet är fattat av Anna Bergqvist, enhetschef.

Utredaren Maria Klasson har varit föredragande.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Lars-Henrik Bergström medverkat.